

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 920/01
Zo dňa: 09.06.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 19
Počet príloh: 1

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach vykonávajúcich sociálnu
starostlivosť v zriaďovateľskej pôsobnosti orgánov územnej samosprávy
a neverejných poskytovateľov**

Domov vd'aky, Rajec

Žilina október 2014

Zhrnutie

Kontrola efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach vykonávajúcich sociálnu starostlivosť v zriaďovateľskej pôsobnosti orgánov územnej samosprávy a neverejných zariadeniach vychádzala zo schváleného strategického zámeru kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“), kde nosnou oblasťou kontrolnej činnosti je efektívna verejná správa a v rámci nej samospráva a spokojný občan.

Účelom kontroly bola kontrola efektívnosti a účinnosti vynakladania prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu samosprávneho kraja, resp. obce, ktoré boli poskytnuté vybraným právnickým osobám na poskytovanie starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb.

Kontrola vychádzala zo skúseností a záverov získaných v minulých rokoch pri kontrole domovov dôchodcov, domovov seniorov, zariadení pre seniorov, domovov dôchodcov a domovov sociálnych služieb.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu v kombinácii s kontrolou výkonnosti.

Pri kontrole súladu bola použitá metóda preskúmania relevantných dokladov (zriaďovacia listina, registračné karty, prevádzkové poriadky, poradovníky čakateľov, interné predpisy, rozpočty vrátane ich programov a z nich vyplývajúcich cieľov, finančné a účtovné výkazy, účtovné doklady, zmluvy, postupy verejného obstarávania a i.), riadené rozhovory s manažmentom a zamestnancami zariadení.

Pri kontrole výkonnosti boli použité štandardizované dotazníky na získavanie empirických faktov určené prijímateľom zariadení, ich rodinným príslušníkom, zamestnancom a manažmentu zariadenia. Dotazníkovému prieskumu predchádzala pilotná štúdia zameraná, na zistenie, či otázky v dotazníkoch sú ľahko pochopiteľné a či zahŕňajú celú problematiku prieskumu.

Získané údaje, kontrolné zistenia a závery uvedené v protokole o výsledku kontroly budú slúžiť ako podklad pre vypracovanie súhrnnej správy o výsledku kontrolnej akcie.

Kontrolou súladu za rok 2013 bol preverený reálny stav poskytovania sociálnych služieb a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými predpismi, medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi EÚ, rozpočet zariadenia, postupy vedenia účtovníctva, postupy verejného obstarávania, bola posúdená výhodnosť uzatvorených zmlúv a posúdené otázky spojené s neplatičmi.

Výsledky kontroly preukázali nedodržanie zákona o sociálnych službách:

- štyri uzatvorené zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb zariadenie podmienilo peňažným plnením (jednorazová úhrada časti nákladov na zabezpečenie pohrebu),
- v dvoch prípadoch neboli k žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb priložené právoplatné rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu,
- zariadenie nevypracovalo a neuskutočňovalo program supervízie

NKÚ SR odporúča kontrolovanému subjektu:

- zabezpečiť u zriaďovateľa aktualizáciu zriaďovacej listiny v dôsledku neposkytovania druhu sociálnych služieb v špecializovanom zariadení,

- pre splnenie povinnosti dodržať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte odporúča rozšíriť kapacitu miest prijímateľov zariadenia (napr. nadstavbou resp. prístavbou zariadenia) s tým, aby vynaložené prostriedky boli efektívne využité na tieto účely určené zariadeniu a aby zariadeniu nevzniklo riziko ich vrátenia a škôd vysokého rozsahu,
- na zvýšenie úrovne kvality poskytovania sociálnych služieb, v kontrolovanom subjekte postupne uplatňovať podmienky kvality poskytovania sociálnych služieb – kritéria, štandardy a indikátory upravené v prílohe č. 2 novely zákona č. 448/2008 Z. z. účinnej od 01.01.2014.

Kontrola výkonnosti bola zameraná na zisťovanie úrovne poskytovania sociálnych služieb v pobytových zariadeniach pre seniorov a v domovoch sociálnych služieb.

Zostavené dotazníky pre prijímateľov zachytávali najmä subjektívny pohľad prijímateľa na svoj životný status, resp. kvalitu života. Výber položiek bol urobený tak, aby dotazník pokrýval široké spektrum aspektov kvality života, a to fyzické zdravie, prežívanie, sociálne vzťahy a prostredie.

Na základe vykonaného hodnotenia kontrola dospela k záveru, že prijímatelia domova sociálnych služieb hodnotia úroveň kvality života v zariadení na výbornej úrovni.

Cieľom kontroly bolo aj zistiť úroveň spokojnosti príbuzných s poskytovanou starostlivosťou o rodinných príslušníkov umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb.

Podľa vykonaného hodnotenia rodinní príslušníci vyjadrili veľmi dobrú úroveň spokojnosti s poskytovanou starostlivosťou o rodinných príslušníkov umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb.

Cieľom kontroly bolo zistenie subjektívnej spokojnosti zamestnancov s pracovnými podmienkami v zariadeniach sociálnych služieb. Z dotazníkov sa vyhodnotili informácie zisťujúce mieru vyhorenia, a to v oblasti emocionálneho vyčerpania, depersonalizácie a osobnej nespokojnosti.

Kontrola dospela k záveru, že vybraný odborný zamestnanec vykazoval veľmi nízky stupeň vyhorenia.

Cieľom kontroly bola aj analýza pracovných činností vybraného odborného zamestnanca, a to sociálneho pracovníka.

Celkovo možno konštatovať, že činnosti vykonávané sociálnym pracovníkom dosahujú vysoký stupeň.

Na dodržiavanie procedurálnych, personálnych a prevádzkových podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb bol určený dotazník zameraný na administratívne podmienky kvality a dotazník na posúdenie úrovne hospodárnosti zariadenia.

Podľa vykonaného hodnotenia zariadenie dosahovalo priemernú úroveň dodržiavania administratívnych podmienok kvality poskytovaných služieb a hospodáril na veľmi dobrej úrovni.

Domov vďaka Rajec spĺňa podmienky kvality poskytovaných sociálnych služieb na veľmi dobrej úrovni.

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 920/01 z 09.06.2014 vykonali:

Ing. Zuzana Marunová, vedúca kontrolnej skupiny
Mgr. Viera Kozová, členka kontrolnej skupiny

kontrolu efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach vykonávajúcich sociálnu starostlivosť v zriaďovateľskej pôsobnosti orgánov územnej samosprávy a neverejných poskytovateľov, ktorej účelom bola kontrola efektívnosti a účinnosti vynakladania prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu samosprávneho celku, resp. obce, ktoré boli poskytnuté vybraným právnickým osobám na poskytovanie starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb.

Kontrola bola vykonaná v čase od 04.07.2014 do 07.10.2014

v Domove vd'aky, Námestie A. Škrábika 38/3, 015 01 Rajec, IČO 17066034

za kontrolované obdobie roka 2013, resp. 2012, v prípade potreby objektívneho zhodnotenia kontrolovanej skutočnosti aj predchádzajúce a nasledujúce obdobie.

Predmetom kontroly bolo:

- a) preskúmať a vyhodnotiť mieru efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti, s akou vybrané zariadenia hospodária s verejnými finančnými prostriedkami a majetkom,
- b) preveriť mieru efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach, vrátane ich spôsobu riadenia a dosahovania výkonu, či dodržiavania vecných a časových povinností,
- c) zistiť reálny stav v dosahovaní výkonu a spôsobu riadenia,
- d) v rámci kontroly súladu posúdiť stav kontrolovaných skutočností so všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými predpismi a s medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi EÚ, ktorými je SR viazaná.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Reálny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými predpismi a s medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi EÚ, ktorými je SR viazaná

1.1 Charakteristika kontrolovaného subjektu

Domov vd'aky, Námestie Andreja Škrábika 38/3, 015 01 Rajec (ďalej len „zariadenie, resp. kontrolovaný subjekt“) zriadilo mesto Rajec ako príspevkovú organizáciu titulom zriaďovacej listiny zo dňa 26.11.1992 v znení neskorších dodatkov (ďalej len „zriaďovacia listina“). Účelom zariadenia bolo poskytovanie sociálnych služieb fyzickým osobám s celoročným pobytom. Zariadenie poskytovalo v kontrolovanom období druh sociálnej služby, formu sociálnej služby a rozsah poskytovania sociálnej služby určené podľa nepriaznivej sociálnej situácie a aj podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej

fyzickej osoby v Zariadení pre seniorov (ďalej len „ZpS“) a v Domove sociálnych služieb (ďalej len „DSS“). S účinnosťou od 01.01.2014 došlo k zmene právnej formy zariadenia z príspevkovej organizácie na rozpočtovú organizáciu.

1.2 Zriaďovacia listina

Preverení údajov zriaďovacej listiny kontrola zistila, že v predmete zriaďovacej listiny boli zapísané aj sociálne služby poskytované v špecializovanom zariadení (ďalej len „SZ“), terénne sociálne služby – opatrovateľská služba, prepravná služba. V kontrolovanom období tieto služby zariadenie neposkytovalo. Ostatné náležitosti zriaďovacej listiny boli v súlade s ustanovením § 9 ods. 9 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z.“).

Kontrolná skupina odporúča kontrolovanému subjektu zabezpečiť u zriaďovateľa aktualizáciu zriaďovacej listiny v dôsledku neposkytovania druhu poskytovania sociálnej služby v SZ a terénnych sociálnych služieb.

1.3 Registrácia zariadenia

Preverení výpisu z registra poskytovateľov sociálnych služieb (ďalej len „registračná karta“) bolo zistené, že zariadenie v kontrolovanom období poskytovalo sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, a to:

- v DSS s kapacitou 1 prijímateľ,
- v ZpS s kapacitou 28 prijímateľov.

Registrované a poskytované boli v zariadení podporné služby – stredisko osobnej hygieny a jedáleň s miestom poskytovania stravy priamo v sídle kontrolovaného subjektu a donáška stravy v územnom obvode mesta Rajec.

Tabuľka č. 1 obsahuje prehľad o stanovenej kapacite, skutočnej využiteľnosti miest v zariadení a percentuálny podiel k 31.12.2013.

Tabuľka č. 1 Prehľad o stanovenej kapacite zariadenia a jej skutočnosť k 31.12.2013

Druh	Stanovená kapacita zariadenia	Skutočnosť využiteľnosti	Podiel v %
ZpS	1	1	100,00 %
DSS	28	28	100,00 %
Spolu	29	29	100,00 %

Z tabuľkového prehľadu je evidentné, že stanovená kapacita miest v zariadení a jej skutočná využiteľnosť bola celkovo, ako aj podľa jednotlivých druhov poskytovaných sociálnych služieb dodržaná na 100 %.

1.4 Prijímanie prijímateľov sociálnych služieb

Zariadenie pri prijímaní fyzických osôb postupovalo v kontrolovanom období podľa zákona č. 448/2008 Z. z. a interného predpisu – podmienky prijatia žiadostí fyzických osôb odkázaných na sociálnu službu pri zabezpečovaní poskytovania sociálnej služby. Čakatelía boli vedení v poradovníku s pravidelnou aktualizáciou. Kontrolou poradovníka čakateľov a evidencie prijímateľov bolo zistené, že v poradovníku čakateľov sa nenachádzali fyzické

osoby už prijaté do zariadenia. V roku 2013 zariadenie prijalo podľa poradia z poradovníka štyroch čakatel'ov. Zariadenie evidovalo prijímateľov sociálnej služby v súlade s ustanovením § 95 zákona č. 448/2008 Z. z. Preverení osobnej dokumentácie prijímateľov bolo zistené, že v dvoch prípadoch k žiadostiam o uzatvorenie zmlúv o poskytovaní sociálnej služby uzatvorených v roku 2013 boli priložené rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu, avšak bez vyznačenia doložky jeho právoplatnosti, čo nebolo v súlade s ustanovením § 74 ods. 5 zákona č. 448/2008 Z. z., podľa ktorého k žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby fyzická osoba priloží aj právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, okrem fyzických osôb, ktorých sa to netýka.

V roku 2013 zariadenie uzatvorilo štyri zmluvy o poskytnutí sociálnej služby. Ich preverení bolo zistené, že všetky štyri zmluvy obsahovali v čl. VIII písm. c) ods. 2 ustanovenie, ktorým sa podmieňovalo ich uzatvorenie peňažným plnením 332,00 eur na úhradu časti nákladov na zabezpečenie pohrebu, čo nebolo v súlade s ustanovením § 74 ods. 6 zákona č. 448/2008 Z. z., podľa ktorého poskytovateľ sociálnej služby nesmie podmieniť uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby peňažným alebo nepeňažným plnením. Kontrolná skupina poukazuje na skutočnosť, že v danom prípade ide o zmluvy, na základe ktorých zariadenie poskytuje sociálnu službu. Do jej poskytovania nepatrí zabezpečenie pohrebných aktivít a úhrad časti nákladov na zabezpečenie pohrebu. Preverení obsahových náležitostí 29 zmlúv o poskytovaní sociálnej služby podľa ustanovenia § 74 ods. 7 písm. a) až j) zákona č. 448/2008 Z. z. nebol zistený nesúlads so zákonom č. 448/2008 Z. z. Uvedený druh poskytovanej sociálnej služby v zmluvách bol zariadením poskytovaný.

1.5 Zásada rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní sociálnych služieb

Všeobecný zákaz diskriminácie v oblasti základných práv a slobôd upravuje čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky. Uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania upravuje zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon). Pre skúmanie reálnej dostupnosti sociálnych služieb, pri dodržiavaní zásady rovnakého zaobchádzania, je osobitne dôležitý aj sám zákon č. 448/2008 Z. z., ktorý v ustanovení § 5 upravuje, že práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako každému v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania.

Použitím metód výkonnostnej kontroly (neformálne rozhovory s prijímateľmi, sociálnym pracovníkom, štatutárnym orgánom, pozorovaním prijímateľov, dotazníkmi), ako aj z individuálnych plánov (ďalej len „IP“) a osobnej dokumentácie prijímateľov kontrola nezistila v kontrolovanom subjekte porušenie zásady rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní sociálnych služieb. Prijímatelia neboli poškodzovaní, znevýhodňovaní ani znevýhodňovaní. Rešpektovanie tejto zásady bolo zjavné ako z dokumentov, informačných materiálov, tak aj zo samotnej činnosti zariadenia.

Právom každej fyzickej osoby, či už sa jedná o prijímateľa, jeho rodinného príslušníka, zamestnanca a pod. je domáhať sa ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou zariadenia, alebo poukázať na konkrétne nedostatky zariadenia rôznou formou. Kontrolou bolo zistené, že zariadenie v kontrolovanom období neevidovalo žiadny podaný podnet, resp. sťažnosť.

V kontrolovanom období zariadenie nepoužilo žiadne prostriedky obmedzenia telesnej alebo netelesnej povahy.

1.6 Individuálny plán prijímateľa v kontrolovanom období u kontrolovaného subjektu

Zákonnou povinnosťou zariadenia je plánovať poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa sociálnej služby, viesť písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby a hodnotiť priebeh poskytovania sociálnej služby za účasti prijímateľa sociálnej služby v IP. Jeho súčasťou u občanov s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzických osôb odkázaných na pomoc inej osoby je aj program sociálnej rehabilitácie. Preverení 29 zostavených IP prijímateľov nebol zistený nesúlad s ustanovením § 7 písm. a) a ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. IP bol aktualizovaný podľa individuálnych potrieb a záujmov prijímateľov. Každá zmena o priebehu poskytovania sociálnej služby bola písomne zaznamenaná, hodnotenie priebehu poskytovania sociálnej služby sa konalo za účasti prijímateľa sociálnej služby v pravidelných polročných intervaloch, čím došlo k zisteniu, či ciele u prijímateľa boli naplnené s umožnením postupovať ďalej pri naplňaní ďalších cieľov. Súčasťou IP bol program sociálnej rehabilitácie, čo bolo v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. Zariadenie vykonávalo individuálnu prácu a skupinovú prácu s prijímateľmi (základné sociálne poradenstvo, rozhovory, relaxácie, terapie, intervencie), čím sa priblížilo k dosiahnutiu vyššej miery samostatnosti prijímateľov, rozvoju ich osobnosti vo všetkých oblastiach a spokojnosti.

Na účel zvýšenia kvality poskytovanej sociálnej služby zariadenie vykonávalo v pravidelných intervaloch aj muzikoterapiu, biblioterapiu a činnosťnú terapiu. Uvedené činnosti boli zaznamenané v IP.

Tabuľka č. 2 Terapie poskytované v zariadení

Terapia	Časový interval	Počet zúčastnených prijímateľov	Prínos pre prijímateľa
Muzikoterapia	3 až 4 terapie týždenne	6 – 10	Prevenia pred Alzheimerovou chorobou
Biblioterapia	1 terapia týždenne – (skupinová)	12 – 14 prijímateľov	Zachovanie a rozvoj slovnej zásoby
Činnosťná terapia	3 terapie týždenne	5 – 8 prijímateľov	Rôzne aktivity podľa záujmov prijímateľov, aktívne trávenie voľného času, spoločné stretnutia prijímateľov, výmena skúseností, informácií, názorov a pod.

1.7 Personálne podmienky a organizačná štruktúra zariadenia

Zariadenie vykonávalo svoju činnosť personálnym obsadením v zmysle platnej organizačnej štruktúry zamestnancov a počtu pracovných miest. Sociálne služby 29 prijímateľom zabezpečovalo 19 zamestnancov, z toho 10 odborných zamestnancov. Zariadenie nemalo v pracovnoprávnom pomere ergoterapeuta, ani fyzioterapeuta. Ergoterapia a fyzioterapia bola vykonávaná sociálnou pracovníčkou a opatrovatelkou dobrovoľne, samozrejme s požadovanou kvalifikáciou a odbornosťou.

Zákon č. 448/2008 Z. z. v ustanovení § 9 ods. 3 ukladá povinnosť poskytovateľovi dodržiavať maximálny počet prijímateľov na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov vo vybraných druhoch zariadení.

Kontrolná skupina sa zaoberala dodržaním tejto povinnosti formou prepočtu podľa prílohy č. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. a zistila, že zariadenie v kontrolovanom období pri 29 prijímateľoch malo mať 15 zamestnancov, z toho deväť odborných. V skutočnosti malo 19 zamestnancov, z toho 10 odborných, čím nebola splnená povinnosť dodržania maximálneho počtu prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte. Avšak v rámci prechodného ustanovenia § 110a ods. 2 novely zákona č. 448/2008 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2014 splnenie tejto povinnosti bolo odložené do 31.12.2015. Pre splnenie uvedenej povinnosti by zariadenie muselo poskytovať sociálnu službu 38 prijímateľom, čo je o deväť viac, ako je skutočný počet prijímateľov. Je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že nepretržite prevádzkovať zariadenie s obmedzenými kapacitnými možnosťami a pritom zachovať udržateľnosť, dostupnosť sociálnych služieb a zvyšovať úroveň kvality poskytovania sociálnych služieb prijímateľom, by nebolo možné bez zachovania súčasného personálneho obsadenia. Vo všeobecnosti dostatok odborných zamestnancov ako aj ostatných zamestnancov má pozitívny vplyv na kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

Pre splnenie povinnosti dodržať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov do 31.12.2015, kontrolná skupina odporúča rozšíriť kapacitu miest prijímateľov zariadenia (napr. nadstavbou, resp. prístavbou zariadenia) s tým, aby vynaložené prostriedky boli efektívne využité na tieto účely určené zariadeniu.

Kvalifikačné predpoklady na zamestnancov, povinnosti a kompetencie boli v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a zabezpečením naplňania individuálnych potrieb prijímateľov. Zariadenie aktívne a priebežne oboznamovalo všetkých zamestnancov so strategickou víziou, poslaním a cieľmi, organizačnou štruktúrou a kompetenciami a ich zmenami na pracovných poradách. Preverení spisovej dokumentácie odborných zamestnancov bolo zistené, že všetci spĺňali kvalifikačné predpoklady potrebné na vykonávanie pracovných činností v oblasti sociálnych služieb podľa ustanovenia § 84 zákona č. 448/2008 Z. z. V rámci vzdelávania a zvyšovania odbornej spôsobilosti zariadenie zrealizovalo jeden vzdelávací akreditovaný kurz zameraný na Alzheimerovu chorobu v sociálnych službách a jeden odborný seminár k individuálnemu plánovaniu (nástroj spolupráce medzi prijímateľom a poskytovateľom sociálnych služieb).

Na účel zvýšenia odbornej úrovne a kvality poskytovania sociálnej služby zariadenie malo zo zákona povinnosť vypracovať a uskutočňovať program supervízie. Kontrolovaný subjekt nesplnil uvedenú povinnosť, čo nebolo v súlade s ustanovením § 9 ods. 10 zákona č. 448/2008 Z. z.

Kontrolovaný subjekt v zmysle podmienok vyplývajúcich z ustanovenia 84 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov mal vydaný pracovný poriadok s účinnosťou od 01.07.2012. Preverení zákonných podmienok bolo zistené, že zariadenie splnilo stanovené podmienky v súlade s ustanovením § 84 zákona č. 448/2008 Z. z.

1.8 Hygienické podmienky – ubytovanie a stravovanie

Na základe rozhodnutia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline zariadenie splnilo hygienické podmienky zodpovedajúcich druhu sociálnej služby súvisiace s ubytovaním a stravovaním. Týmto rozhodnutím bol schválený schválený

i prevádzkový poriadok. Fyzickou kontrolou izieb, obytnej plochy izby (minimálna plocha na jedného ubytovaného), svetlej výšky izby, základného vybavenia izieb, bezbariérovosti, vnútorného prostredia v zariadení a preverení dodržiavania prevádzkového poriadku bolo zistené, že zariadenie splnilo požiadavky na ubytovacie zariadenie vyplývajúce zo zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach a požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia a prevádzkového poriadku, a tým splnilo aj povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 9 ods. 5 zákona č. 448/2008 Z. z.

1.9 Všeobecné technické požiadavky

Ustanovenie § 9 ods. 4 zákona č. 448/2008 upravuje povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb Z. z. splniť všeobecné technické požiadavky na stavby užívané fyzickými osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie podľa osobitného predpisu. Fyzickou kontrolou bolo zistené, že budova zariadenia mala vytvorené podmienky pre samotný pohyb a orientáciu osôb so zdravotným postihnutím v prostredí vrátane prístupnosti a užívania budovy. Kontrola pozitívne zhodnotila najmä úplnú bezbariérovosť zariadenia a osobný výťah, čo zvýšilo kvalitu poskytovaných služieb. Zariadenie splnilo všeobecné technické požiadavky na stavby užívané fyzickými osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie podľa § 143 ods. 1 písm. d) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 237/2000 Z. z. a tým splnilo povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 448/2008 Z. z.

1.10 Ochrana nefajčiarov

V súvislosti s ochranou nefajčiarov v zariadení bol uplatňovaný zákaz fajčenia v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 6 ods. 5 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a jeho dodržiavanie bolo zabezpečené.

1.11 Poskytovanie sociálnych služieb

Do poskytovania sociálnych služieb patrilo vykonávanie a zabezpečovanie odborných činností, obslužných a ďalších činností podľa druhej hlavy zákona č. 448/2008 Z. z.

1.11.1 Odborné činnosti

V rámci odborných činností zariadenie poskytovalo pre prijímateľov základné sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pracovnú terapiu. Zamestnanci zariadenia v rámci svojich kompetencií poskytovali základné sociálne poradenstvo už pri prvom kontakte s prijímateľmi a ich príbuznými. To spočívalo v pomoci prijímateľom a ich rodinným príslušníkom v reálnej orientácii v živote prijímateľa, a to zistením rozsahu a charakteru hmotnej núdze, poskytnutím informácií o možnosti jej riešenia, pomoc pri vypísaní a odoslaní žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu podľa zdravotného stavu, možnosť umiestnenia a kapacity zariadenia a o poradovníku čakaťov. Pomoci pri odkázanosti na pomoc inej osoby spočívala v zabezpečovaní pravidelného stravovania päťkrát denne, pomoc pri kŕmení, pitnom režime, osobnej hygiene, pri obliekaní, vyzliekaní, polohovaní, pri pohybovaní, v orientácii

v zariadení, orientácií v čase, doprovod do jedálne, spoločenskej miestnosti. Uvedenými formami pomoci zariadenie vytváralo u prijímateľa pocit bezpečia a istoty. Ďalej zariadenie zabezpečovalo dodržiavanie liečebného režimu prijímateľa, kontroly u lekára, lekárske vyšetrenia, pravidelné nákupy pre imobilných, ležiacich prijímateľov.

Pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov zariadenie v kontrolovanom období poskytlo pomoc prijímateľom, a to najmä pri vybavovaní finančného príspevku, osobných dokladov, preukazov pre zdravotne ťažko postihnutých prijímateľov, spisovaní žiadostí a pri potrebných úradných záležitostiach.

Pracovná terapia v kontrolovanom období bola uskutočňovaná na základe individuálnych plánov prijímateľa. Bola zameraná na osvojenie pracovných návykov a zručností pod odborným vedením. Prijímatelia boli pracovne činní v záhradných prácach, v skrášľovaní prostredia v ktorom žijú. Niektorí boli zameraní na vyrábanie rôznych ozdôb pre skrášlenie zariadenia a svojich izieb, pečenie medovníkov, aranžovanie kvetov, tréningy pamäte a pod. Pracovnou terapiou zariadenie pomohlo prijímateľom rozvíjať ich fyzické, mentálne aj pracovné schopnosti a začleniť ich do spoločnosti.

1.11.2 Obslužné činnosti

Kontrolou na mieste (obhliadkou) bolo zistené, že zariadenie v rámci obslužných činností poskytovalo svojim prijímateľom ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva. Pri poskytovaní obslužných činností kontrolovaný subjekt postupoval podľa zákona, prevádzkového poriadku, dokumentácie správnej výrobnéj praxe – HACCP.

Ubytovanie prijímateľov bolo zabezpečené v 14 izbách s dodržaním minimálnej podlahovej plochy na prijímateľa, svetelnej výšky, zásady dodržiavania individuálnych potrieb prijímateľa. Zariadenie izieb bolo prispôsobené predstávam a prianiam prijímateľov ako aj ich zdravotnému stavu. Prijímatelia mali možnosť si obytné miestnosti zariadiť aj vlastným nábytkom, elektronickými prijímačmi (rádio, TV a pod.), spotrebičmi a obrazmi.

Stravovanie prijímateľom v zariadení bolo poskytované priamo v sídle kontrolovaného subjektu v súlade so zásadami zdravej výživy, s prihliadnutím na vek a zdravotný stav prijímateľov (racionálna, diabetická, šetriaca). Strava pre cudzích stravníkov bola vydávaná formou odberu a rozvozom pre obyvateľov mesta, ktorým zdravotný stav neumožňoval priamy odber v zariadení. Kuchyňa mala zavedený systém HACCP. Dokumentácia správnej výrobnéj praxe obsahovala všetky výrobné postupy, technické a technologické postupy, výrobné postupy, normy obsluhy strojov a zariadení a posudok k technologickému zariadeniu, hygienický režim a sanitačný režim, metrologický plán, systém zabezpečenia kontroly hygieny potravín. Dokumentácia slúžila na zabezpečenie nepretržitej kontroly každého kroku od príjmu potravín, cez skladovanie, kuchynskú úpravu až po výdaj k stravníkovi.

Upratovanie v zariadení bolo zabezpečované jedným zamestnancom. Podľa potreby prijímateľa (vzhľadom na jeho zdravotný stav) bolo upratované aj viackrát denne. Štvrťročne bolo realizované intervalové a sanitárne upratovanie.

Pranie bolo vykonávané dodávateľsky. Žehlenie a údržba bielizne bola vykonávaná zamestnancami zariadenia v nočnej službe.

1.11.3 Ďalšie činnosti

Rozvoj schopností a zručností prijímateľov sociálnej služby zariadenie zabezpečovalo kultúrnou činnosťou a spoločenskou činnosťou. V kontrolovanom období zariadenie zorganizovalo v rámci kultúrnej činnosti, napr. návštevu ľudového súboru, fašiangovú zábavu, vystúpenie detí z materských a základných škôl, mikulášske posedenie, seniorské hry, adventné posedenie. Záujmovú činnosť zariadenie vnímalo ako súčasť vnútorného života a jednu z foriem efektívneho využívania voľného času prijímateľov. Cieľom bolo zmysluplne, s ohľadom na vek, zdravotný stav, potreby a záujmy prijímateľov naplniť a organizovať ich voľný čas a formovanie ich správania. Prijímatelia mali vytvorené podmienky pre napĺňanie svojich duchovných potrieb vyplývajúcich z ich vierovyznania. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že zariadenie vytváralo príležitosti pre aktívnu účasť prijímateľov.

V rámci ďalších činností zariadenie poskytovalo osobné vybavenie pre prijímateľov, ktoré si nemôžu zabezpečiť sami. Šatstvo a obuv, hygienické potreby boli poskytované podľa potrieb prijímateľov a iné veci osobnej potreby na základe ich požiadaviek, čo bolo v súlade s ustanovením § 18 ods. 5 zákona č. 448/2008 Z. z.

Medzi ďalšie činnosti patrila úschova cenných vecí. Kontrolou bolo zistené, že zariadenie uzatvorilo s prijímateľmi v kontrolovanom období štyri písomné zmluvy o úschove cenných vecí v súlade s ustanovením § 9 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z. z.

2 Miera efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti, s akou vybrané zariadenia hospodária s verejnými finančnými prostriedkami a majetkom

Zariadenie hospodáril v kontrolovanom období roka 2013 na základe rozpočtu schváleného mestským zastupiteľstvom dňa 13.12.2012 uznesením č. 140/2012. Rozpočet zariadenia bol schválený ako vyrovnaný.

Rozpisom záväzných ukazovateľov boli zariadeniu zo strany zriaďovateľa stanovené príjmy aj výdavky vrátane finančných operácií v sume 287 745,00 eur. Bežné príjmy a bežné výdavky predstavovali sumu vo výške 268 625,00 eur a finančné operácie sumu vo výške 19 120,00 eur. Kapitálové príjmy a výdavky neboli v rámci rozpočtu určené.

Príjmová časť rozpočtu s vylúčením finančných operácií bola tvorená príjmami z úhrad za poskytnuté sociálne služby, príjmami za odber stravy cudzími strávníkmi, príjmami z finančného hospodárenia v celkovej sume 153 905,00 eur a príspevku zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtu zriaďovateľa poskytnutými formou príspevku - bežného transferu v celkovej sume 114 720,00 eur.

Výdavková časť rozpočtu s vylúčením finančných operácií bola tvorená výdavkami na mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania v celkovej sume 126 200,00 eur, výdavkami na poistné a príspevok do poisťovní v celkovej sume 44 620,00 eur a výdavky na tovary a služby v celkovej sume 97 805,00 eur.

V priebehu kontrolovaného rozpočtového roka 2013 boli schválené finančné prostriedky upravené zo strany zriaďovateľa desiatimi rozpočtovými opatreniami, na základe ktorých došlo k zvýšeniu príjmovej aj výdavkovej časti rozpočtu o sumu 4 409,00 eur, čím schválené celkové príjmy a výdavky (vrátane finančných operácií) predstavovali sumu 292 154,00 eur.

Bežné príjmy sa zvýšili o sumu 2 650,00 eur (271 275,00 eur), kapitálové príjmy sa upravili na sumu 5 316,00 eur a príjmové finančné operácie sa znížili o sumu 3 557,00 eur (15 563,00 eur).

Bežné výdavky sa zvýšili o sumu 4 213,00 eur na sumu 272 838,00 eur, kapitálové výdavky sa upravili na sumu 5 316,00 eur a výdavkové finančné operácie sa znížili o sumu 5 120,00 eur na sumu 14 000,00 eur.

V rozpočtovom období roka 2013 predstavovalo celkové skutočné plnenie príjmov vrátane finančných operácií zariadenia sumu vo výške 290 151,22 eur, čím bolo dosiahnuté plnenie na 99,31 % oproti upravenému rozpočtu.

Plnenie bežných príjmov v kontrolovanom období predstavovalo sumu vo výške 268 189,28 eur (98,86 % plnenie), pozostávajúce z príjmov za stravné a úhrady za sociálne služby v celkovej sume 149 699,16 eur a z príspevku zo štátneho rozpočtu v celkovej sume 114 720,00 eur.

Plnenie kapitálových príjmov predstavovalo sumu 5 316,00 eur a plnenie príjmových finančných operácií sumu 15 562,39 eur, čím bolo dosiahnuté ich 100 % plnenie.

Kontrolovaný subjekt dosiahol v roku 2013 plnenie nerozpočtovaných príjmov v celkovej sume 1 083,55 eur.

Celkové čerpanie výdavkov vrátane finančných operácií za rok 2013 bolo v objeme 289 409,70 eur, čo predstavovalo 99,06 % plnenie rozpočtu.

Bežné výdavky boli čerpané v sume 269 128,23 eur (99,00 %), z ktorých najväčšiu časť tvorili mzdové výdavky v sume 121 757,77 eur a výdavky na tovary a služby v sume 104 148,68 eur.

Kapitálové výdavky boli čerpané v sume 5 315,56 eur a výdavkové finančné operácie v sume 14 000,00 eur, čím bolo dosiahnuté ich čerpanie na 100 %.

Na úhradu výdavkov boli použité aj mimorozpočtové zdroje v celkovej výške 965,91 eur.

Prehľad o príjmoch a výdavkoch zariadenia a ich skutočnom čerpaní za rok 2013 oproti predchádzajúcemu rozpočtovému obdobiu sa uvádza v prílohe č. 1 tohto protokolu o výsledku kontroly.

Skutočné celkové výnosy zariadenia predstavovali k 31.12.2013 sumu vo výške 268 715,30 eur. Pozostávali z tržieb za vlastné výkony a tovar (účtová skupina 60) v sume 148 021,12 eur, zo zúčtovania rezerv a opravných položiek z prevádzkovej finančnej činnosti a zúčtovania časového rozlíšenia (účtová skupina 65) v sume 3 529,00 eur a z finančných výnosov (účtová skupina 66) v sume 3,22 eur a výnosov z transferov a rozpočtových príjmov (účtovná skupina 69) v sume 117 161,96 eur.

Skutočné celkové náklady za rok 2013 boli tvorené spotrebovanými nákupmi (účtová skupina 50) v sume 83 143,08 eur, službami (účtová skupina 51) v sume 9 070,15 eur, osobnými nákladmi (účtová skupina 52) v sume 168 140,90 eur, daňami a poplatkami (účtová skupina 53) v sume 1 101,98 eur, ostatnými nákladmi na prevádzkovú činnosť (účtová skupina 54) v sume 0,30 eur, odpismi, rezervami a opravnými položkami z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovania časového rozlíšenia (účtová skupina 55) v sume 6 371,57 eur a finančnými nákladmi (účtová skupina 56) v sume 888,85 eur a daňami z príjmov (účtovná skupina 59) v sume 0,47 eur.

Výsledok hospodárenia zariadenia predstavoval k 31.12.2013 stratu v sume 2,00 eur.

Preverením práv a povinností zariadenia ako príspevkovej organizácie podľa zákona č. 523/2004 Z. z. neboli zistené nedostatky.

Zriaďovateľ pri rozpise záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2013 v rámci Programu 13 Sociálne služby, podprogramu 13.3 Starostlivosť o seniorov určil zariadeniu dva merateľné ukazovatele (z toho v jednom prípade bez určenia špecifickej hodnoty) so stanoveným cieľom skvalitnenia a aktivizovania života obyvateľov v zariadení.

Dosiahnuté merateľné ukazovatele kontrolovaného subjektu k 31.12.2013 sú uvedené v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3 Merateľné ukazovatele a ich stav k 31.12.2013

Merateľné ukazovatele	Plánovaná hodnota	Skutočná hodnota
Počet umiestnených obyvateľov zariadenia	29	29
Počet aktivít poskytovaných pre dôchodcov	-	8

2.2 Iné zdroje financovania zariadenia

Zariadenie v kontrolovanom období nečerpalo finančné prostriedky z fondov Európskej únie ani z iných fondov. Využívalo iné zdroje financovania, a to finančné prostriedky formou sponzorských darov a príspevkov.

V kontrolovanom období 2013 bol zariadeniu poskytnutý príspevok od zriaďovateľa v sume 4 000,00 eur. Tento príspevok bol použitý na vybudovanie chodníka zariadenia v sume 3 316,00 eur a zvyšná suma príspevku vo výške 684,00 eur bola použitá na skvalitnenie a skrášlenie prostredia záhrady zariadenia. Príspevok na vybudovanie chodníka v areáli záhrady zariadenie získalo aj od nadácie z Bratislavy v sume 2000,00 eur.

Zariadenie dostalo v roku 2013 sponzorské dary v celkovej sume 1 757,52 eur, a to:

- sponzorský dar od spoločnosti na zakúpenie lavičiek do záhrady v sume 700,00 eur,
- sponzorský dar od dvoch nadácií, a to na školenie zamerané na zlepšenie odbornosti zamestnancov v starostlivosti o prijímateľov s Alzheimerovou chorobou v sume 200,00 eur a sponzorský dar vo forme 2 % z dane v sume 787,24 eur,
- sponzorský dar od rodiny prijímateľa v sume 24,00 eur,
- sponzorská zľava z ceny nákupu v obchodnej sieti v sume 46,28 eur.

Zariadenie v kontrolovanom období zaúčtovalo na položku 311 - Granty príjem tzv. pohrebné v sume 1 328,00 eur od prijímateľov pri nástupe do zariadenia.

2.3 Preverenie účtovania a vykazovania účtovných prípadov

Preverením účtovných dokladov bolo overené dodržiavanie zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) so zameraním na dodržiavanie platných postupov účtovníctva, správnosť, úplnosť, preukázateľnosť a zrozumiteľnosť vedenia účtovníctva a vplyv na hodnoty konečných zostatkov účtov v účtovnej závierke za rok 2013.

Kontrolou dodržiavania postupov účtovania a správnosti uplatňovania rozpočtovej klasifikácie pri triedení rovnorodých druhov príjmov a výdavkov na výberovej vzorke účtovných dokladov, tvorili:

- dodávateľské faktúry v počte 33 ks (9,54 % vzorka), spolu v sume 6 856,91 eur.
- odberateľské faktúry v počte 23 ks (100 % vzorka), spolu v sume 1 198,45 eur,

- príjmové a výdavkové pokladničné doklady v počte 41 ks, spolu v sume 17 656,90 eur.

Kontrolovaný subjekt pri vedení účtovníctva postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi ako aj v súlade s vnútroorganizačnými smernicami platnými pre túto oblasť.

2.4 Závazky a pohľadávky

Kontrolovaný subjekt pri nakladaní a hospodárení s pohľadávkami a záväzkami postupoval podľa platných Zásad hospodárenia zriaďovateľa.

Závazky kontrolovaného subjektu k 31.12.2013 predstavovali sumu 32 137,66 eur (v porovnaní s rokom 2012 došlo k ich poklesu o sumu 3 053,49 eur - medziročný pokles o 8,68 %) v členení:

- dlhodobé záväzky v sume 2 489,42 eur (zníženie oproti predchádzajúcemu účtovnému o sumu 817,36 eur) vykázané na účte 472 - Záväzky zo sociálneho fondu,
- krátkodobé záväzky v sume 25 329,25 eur (k 31.12.2012 predstavovali sumu 28 355,37 eur). Najväčší podiel z nich predstavovali záväzky na účte 379 - Iné záväzky v sume 8 963,40 eur (zníženie o sumu 165,91 eur oproti obdobiu roka 2012), záväzky na účte 331 - Zamestnanci v sume 8 623,56 eur (zníženie o sumu 284,93 eur oproti obdobiu roka 2012) a záväzky účtu 336 - Zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia v sume 5 437,63 eur (k 31.12.2012 tento druh záväzku bol v sume 6 100,52 eur).

Rezervy účtované na účte 323 za rok 2013 predstavovali hodnotu 4 318,99 eur (v roku 2012 predstavovali hodnotu 3 529,00 eur, čím došlo k medziročnému poklesu o 22,39 %) a pozostávali z ostatných krátkodobých rezerv.

Preverením účtovných stavov jednotlivých druhov záväzkov vykázaných v súvahe k 31.12.2013 neboli zistené odchýlky na stav účtov hlavnej knihy tohto účtovného obdobia.

Stav pohľadávok oproti minulému roku 2012 zaznamenal pokles o sumu 2 051,58 eur (medziročný pokles o 34,76 %). Kontrolovaný subjekt neevidoval k 31.12.2013 dlhodobé pohľadávky.

Krátkodobé pohľadávky za rok 2013 predstavovali celkovú sumu 1 093,30 eur (k 31.12.2012 v sume 3 144,88 eur) účtované na účte:

- 315 - Ostatné pohľadávky v celkovej hodnote 1 093,30 eur (v porovnaní s rokom 2012 došlo k ich zníženiu o sumu 2 051,58 eur, čím došlo k medziročnému poklesu o 65,24 %).

Pohľadávky po lehote splatnosti od prijímateľov predstavovali k 31.12.2013 sumu 1 012,60 eur, ktoré vznikli neuhradením predpisovaných príspevkov za bývanie a stravu zo strany prijímateľov.

Príčinou vzniku tohto druhu pohľadávok bol hlavne nízky príjem prijímateľa, ktorý nepokryl zmluvnú sumu úhrady za poskytnutie celoročnej pobytovej sociálnej služby (ďalej len „sociálna služba“) vzhľadom na skutočnosť, že prijímateľovi zo zákona muselo z jeho príjmu zostať najmenej 20 %.

Podľa predložených údajov za mesiac december v kontrolovanom období priemerná mesačná úhrada za poskytnutie sociálnych služieb vzhľadom na kapacitu zariadenia predstavovala sumu 313,90 eur v závislosti hlavne od počtu lôžok na izbe. Priemerný

mesačný príjem prijímateľa predstavoval sumu vo výške 361,36 eur. Z celkového priemerného počtu prijímateľov zariadenia 17,24 % prijímateľov nedokázalo pokryť mesačnú úhradu za poskytnutie sociálnych služieb zo svojho mesačného príjmu.

Zariadenie pri vzniku pohľadávok opakovane vyzývalo rodinných príslušníkov prijímateľov o úhradu dlžnej sumy alebo žiadalo o finančný príspevok mesto, ktorej bol prijímateľ občanom. Časť pohľadávok sa uplatňovala v dedičskom konaní, avšak narastal počet prijímateľov sociálnej služby, ktorí boli bez majetku, poberali nízke dôchodky, resp. dávky v hmotnej núdzi.

Prehľad o výške priemernej úhrady a priemerných výdavkoch zariadenia na prijímateľa podľa jednotlivých druhov poskytovaných sociálnych služieb je uvedený v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4 Prehľad o výške priemernej úhrady a priemerných výdavkoch zariadenia na prijímateľa

Rok	ZpS			DSS		
	Priemerné mesačné výdavky na klienta (v eur)	Priemerná mesačná úhrada klienta (v eur)	Spoluúčasť klienta (v %)	Priemerné mesačné výdavky na klienta (v eur)	Priemerná mesačná úhrada klienta (v eur)	Spoluúčasť klienta (v %)
2012	683,66	323,61	47,3	683,65	323,61	47,3
2013	672,00	321,40	47,8	672,18	321,40	47,8

V roku 2013 sa priemerná mesačná úhrada prijímateľa v ZpS aj DSS znížila o sumu 2,21 eur oproti predchádzajúcemu roku.

2.5 Preverenie postupov verejného obstarávania

Obstarávanie tovarov, služieb a stavebných prác malo zariadenie v kontrolovanom období roka 2013 upravené vnútornou smernicou zriaďovateľa č. 70/2013 o verejnom obstarávaní s účinnosťou od 09.02.2013.

Zariadenie zrealizovalo v kontrolovanom období 11 zákaziek s nízkou hodnotou formou prieskumov trhu na výber dodávateľov tovaru (potraviny, pekárenské výrobky, zeleninu a ovocie, mäso a mäsové výrobky, pracie prášky, čistiace a hygienické prostriedky, pranie a žehlenie a nákup kvetov).

V kontrolovanom období zariadenie uzatvorilo s vybranými dodávateľmi zmluvy v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 25/2006 Z. z.“).

Preverením obsahových náležitostí zmlúv vzhľadom k predmetu zmluvného vzťahu, uzatvorenej ceny, zabezpečenia jednotlivých dodávok tovaru neboli zistené nedostatky, čím nebola zistená nevýhodnosť ich uzatvorenia. Predmet uzatvorených zmlúv a jeho množstvo v kontrolovanom roku odzrkadľoval potrebu zabezpečenia riadneho chodu zariadenia.

Kontrolou postupov verejného obstarávania v kontrolovanom období nebol zistený nesúlad so zákonom č. 25/2006 Z. z.

3 Hodnotenie úrovne poskytovaných sociálnych služieb vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb, ktorými sú domovy sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov

V rámci zisťovania úrovne kvality poskytovaných sociálnych služieb v zariadení bol vykonaný dotazníkový prieskum. Na základe teoretických poznatkov a výskumov v tejto oblasti sa pre účely kontroly stanovili jednotlivé kľúčové otázky.

Dotazníky boli určené seniorom zariadenia, prijímateľom DSS, rodinným príslušníkom prijímateľov zariadenia a vybraným odborným zamestnancom.

Na dodržiavanie procedurálnych, personálnych a prevádzkových podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb bol určený dotazník zameraný na administratívne podmienky kvality a dotazník na posúdenie úrovne hospodárnosti zariadenia.

Hodnotenie dotazníkov sa uskutočnilo vyznačením na päťstupňovej škále (stupnici) a tvoril ho výrok a k nemu priradený stupeň. Všetky výroky boli formulované vždy v pozitívnom tvare, okrem dotazníka týkajúceho sa posúdenia úrovne „vyhorenia“ zamestnancov, v ktorom boli formulované výroky v negatívnom tvare. Získané informácie boli posudzované numericky pomocou priemeru.

Z celkového počtu 29 prijímateľov bolo 19 schopných vyplniť dotazník, čo predstavuje návratnosť 65,52 %. K ostatným prijímateľom sa vyjadril psychiater, že z psychiatrického hľadiska nemôžu reálne porozumieť a vyplniť dotazník ani za pomoci asistencie.

3.1 Úroveň kvality života seniorov v zariadeniach pre seniorov a prijímateľov v domovoch sociálnych služieb

V zariadení sa v kontrolovanom období nachádzal len jeden senior, ktorému v čase výkonu kontroly zdravotný stav nedovoľoval podieľať sa na dotazníkovom prieskume.

Dotazník pre prijímateľov domu sociálnych služieb (ďalej len „prijímatelia DSS“) vyplnilo 19 prijímateľov DSS, čo predstavovalo 67,86 % z celkového počtu prijímateľov DSS.

Z 19 prijímateľov DSS vyplnilo dotazník 15 žien a 4 muži, kde najstarší prijímateľ DSS mal 99 rokov a najmladší 53 rokov.

Pre skupinu prijímateľov DSS boli stanovené štyri kľúčové otázky (ďalej len „K1 až K4“):

(K1) Predpokladáme, že prijímatelia DSS prežívanie svojho života v zariadení hodnotia na veľmi dobrej úrovni.

Podľa vykonaného hodnotenia sa táto kľúčová otázka potvrdila, pretože prijímatelia DSS ohodnotili prežívanie svojho života na veľmi dobrej úrovni.

(K2) Predpokladáme, že prijímatelia DSS sú s úrovňou dodržiavania ľudských práv a slobôd v zariadení dostatočne spokojní.

Podľa vykonaného hodnotenia sa táto kľúčová otázka nepotvrdila, pretože prijímatelia DSS ohodnotili, že dodržiavanie ľudských práv a slobôd v zariadení je na výbornej úrovni.

(K3) Predpokladáme, že prijímatelia DSS vykazujú dostatočnú spokojnosť s prežitým vlastným životom.

Podľa vykonaného hodnotenia sa táto kľúčová otázka nepotvrdila, pretože prijímatelia DSS svoju spokojnosť s prežitým vlastným životom ohodnotili na výbornej úrovni.

(K4) Predpokladáme, že prijímatelia DSS vykazujú dostatočnú spokojnosť so svojim zdravím.

Podľa vykonaného hodnotenia sa táto kľúčová otázka nepotvrdila, pretože prijímatelia DSS vykazujú výbornú spokojnosť so svojim zdravím.

Spokojnosť prijímateľov bola vyjadrená prevažne v spojitosti s možnosťou voľne sa pohybovať po zariadení i mimo neho, možnosťou slobodne prejsť svoj názor, s kvalitou podávanej stravy, s doručovaním súkromnej korešpondencie a so zachovaním listového tajomstva, s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v zariadení ako aj pri zabezpečovaní prepravy na odborné ošetrenia v prípade potreby do nemocnice, pocitom istoty, bezpečia, a s celkovými službami poskytovanými v zariadení.

Negatívnymi výrokmi hodnotili prijímatelia zariadenia postoje k možnostiam výberu z viacerých jedál a niektorí prijímatelia vyjadrovali pocit osamelosti v zariadení.

Na základe vykonaného hodnotenia sme dospeli k záveru, že prijímatelia DSS hodnotia úroveň kvality života v zariadení na výbornej úrovni.

3.2 Úroveň spokojnosti príbuzných s poskytovanou starostlivosťou o rodinných príslušníkov umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb

Dotazník určený rodinným príslušníkom prijímateľov zariadenia bol anonymný. Celkovo bolo distribuovaných 30 dotazníkov dostupných v kontrolovanom zariadení. Vypĺňanie dotazníkov prebehlo v mesiacoch júl a august. Návratnosť dotazníkov bola v počte 15, čo predstavovalo 50 % návratnosť.

Pre účely kontroly boli stanovené tri kľúčové otázky:

(K1) Som spokojný s poskytnutými službami a pobytom pre môjho rodiča v zariadení sociálnych služieb. Vyhodnotením tejto kľúčovej otázky sa dospelo k názoru, že rodinní príslušníci sú veľmi spokojní s poskytnutými službami a pobytom svojich rodičov v zariadení sociálnych služieb, čím sa táto kľúčová otázka potvrdila.

(K2) Poskytované sociálne služby majú priaznivý vplyv na pohodu a spokojnosť rodiča. Podľa vykonaného hodnotenia sa dospelo k záveru, že rodinní príslušníci hodnotia poskytované sociálne služby na veľmi dobrej úrovni a zároveň majú priaznivý vplyv na pohodu a spokojnosť ich rodičov, čím sa táto kľúčová otázka potvrdila.

(K3) Zariadenie pravidelne sprostredkováva kontakt medzi prijímateľom a jeho rodinným príslušníkom. Podľa vykonaného hodnotenia sa dospelo k záveru, že zariadenie pravidelne sprostredkováva kontakt medzi prijímateľom a jeho rodinným príslušníkom, čím sa táto kľúčová otázka potvrdila.

Rodinní príslušníci vyjadrili spokojnosť najmä s poskytovanou zdravotníckou službou, stravou, starostlivosťou zamestnancov o svojho príbuzného a voľným vstupom do zariadenia v akomkoľvek čase.

Podľa vykonaného hodnotenia rodinní príslušníci vyjadrili veľmi dobrú úroveň spokojnosti s poskytovanou starostlivosťou o rodinných príslušníkov umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb.

3.3 Spokojnosť zamestnancov s pracovnými podmienkami v zariadeniach sociálnych služieb

Cieľom kontroly bolo zistenie subjektívnej spokojnosti zamestnancov s pracovnými podmienkami v zariadeniach sociálnych služieb. Dotazník anonymne vyplnil 1 vybraný

odborný zamestnanec zariadenia, čo predstavovalo 100 % návratnosť. Z dotazníkov sa vyhodnotili informácie zisťujúce mieru vyhorenia, a to v oblasti emocionálneho vyčerpania, depersonalizácie a osobnej nespokojnosti.

Pre účely kontroly boli stanovené tri kľúčové otázky:

(K1) Predpokladáme vysoký stupeň depersonalizácie v skupine sledovaných zamestnancov.

Podľa vykonaného hodnotenia sa táto kľúčová otázka nepotvrdila, pretože zamestnanec vykazoval nízky stupeň depersonalizácie.

(K2) Predpokladáme stredný stupeň emocionálnej vyčerpanosti v skupine sledovaných zamestnancov.

Podľa vykonaného hodnotenia sa táto kľúčová otázka nepotvrdila, pretože zamestnanec vykazoval veľmi nízky stupeň emocionálneho vyčerpania.

(K3) Predpokladáme veľmi vysoký stupeň odbornej nespokojnosti v skupine sledovaných zamestnancov.

Podľa vykonaného hodnotenia sa táto kľúčová otázka nepotvrdila, pretože zamestnanec vykazoval nízky stupeň osobnej nespokojnosti.

Ak respondent vyjadril v niektorých postojoch určitý stupeň vyčerpanosti, bolo to najmä vo výrokoch, že celodenná práca s ľuďmi a plnenie si svojich úloh je namáhavé a vyčerpávajúce, že nie sú schopní veľmi účinne vyriešiť problémy svojich klientov a nemá pocit, že ľudí pri svojej práci pozitívne ovplyvňuje a nalaďuje.

Na základe vykonaného hodnotenia sme dospeli k záveru, že vybraný odborný zamestnanec vykazoval veľmi nízky stupeň vyhorenia.

3.4 Úroveň administratívnych podmienok kvality poskytovaných služieb v zariadeniach sociálnych služieb

Administratívne podmienky kvality poskytovaných služieb v zariadení boli zisťované dotazníkovou formou. Dotazník bol určený pre štatutárny orgán (riaditeľka zariadenia) v jednom vyhotovení a vyplnený za účasti kontrolnej skupiny s použitím metódy neformálneho rozhovoru. Dotazník obsahoval štyri oblasti, a to oblasť procedurálnych podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd v zariadení. Vyhodnotenie dotazníka spočívalo v súčte všetkých bodových hodnotení v jednotlivých škálach.

Podľa vykonaného hodnotenia zariadenie dosahuje primeranú úroveň dodržiavania administratívnych podmienok kvality poskytovaných služieb.

3.5 Analýzy pracovných činností odborných zamestnancov

Cieľom kontroly bola aj analýza pracovných činností vybraného odborného zamestnanca, a to sociálneho pracovníka.

Kontrolná skupina predložila jednému vybranému odbornému zamestnancovi zariadenia dotazník na vyplnenie (100 % návratnosť). Kontrolou boli preverené tri kľúčové otázky:

(K1) Predpokladáme nízky stupeň vykonávania individuálnej práce v skupine sledovaných zamestnancov.

Na základe vykonaného hodnotenia dosiahol sociálny pracovník veľmi vysoký stupeň vykonávania individuálnej práce v skupine, čím táto kľúčová otázka nebola potvrdená.

(K2) Predpokladáme vysoký stupeň vykonávania administratívnych činností v skupine sledovaných zamestnancov.

Pri sociálnom pracovníkovi sa táto kľúčová otázka nepotvrdila, pretože sociálny pracovník vyjadril stredný stupeň vykonávania administratívnych činností v skupine sledovaných zamestnancov.

(K3) Predpokladáme stredný stupeň vykonávania pomoci pri seba obslužných činnosti prijímateľa v skupine sledovaných pracovníkov.

Na základe vykonaného hodnotenia dosiahol sociálny pracovník vysoký stupeň vykonávania pomoci pri seba obslužných činnostiach prijímateľa v skupine, čím táto kľúčová otázka nebola potvrdená.

Celkovo možno konštatovať, že činnosti vykonávané sociálnym pracovníkom dosahujú vysoký stupeň.

3.6 Úroveň hospodárenia v zariadeniach sociálnych služieb

Dotazník vyplnila riaditeľka zariadenia za prítomnosti kontrolnej skupiny NKÚ SR. Na základe vykonaného hodnotenia kľúčová otázka „predpokladáme, že zariadenie sociálnych služieb hospodári na primeranej úrovni“ nebola potvrdená, pretože v celkovom vyhodnotení dosiahlo zariadenie veľmi dobrú úroveň.

Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb veľmi dobre splňa podmienky kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 07.10.2014

Ing. Zuzana Marunová
vedúca kontrolnej skupiny

Mgr. Viera Kožová
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 31.10.2014

Mgr. Lívia Hodasová
riaditeľka

Zoznam príloh

Príloha č. 1	Prehľad o príjmoch a výdavkoch zariadenia a ich skutočnom čerpaní za rok 2013 oproti predchádzajúcemu rozpočtovému obdobiu
--------------	---

Príloha č. 1

Plnenie príjmov rozpočtu zariadenia

(v eur)

	Rok	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie (v %)
Príjmy rozpočtu spolu	2012	273 500,00	272 434,00	271 410,80	99,6
	2013	287 745,00	292 154,00	290 151,22	99,3
200 – Nedaňové príjmy spolu z toho:	2012	133 005,00	141 043,00	263 195,80	99,6
	2013	153 905,00	152 785,00	150 783,31	98,0
210 – Príjmy z podnikania a vlastníctva	2012				
	2013				
220 – Administratívne poplatky	2012	133 000,00	141 038,00	140 016,66	99,3
	2013	153 900,00	152 780,00	149 699,76	98,0
230 – Nedaňové kapitálové príjmy	2012				
	2013				
300 – Granty a transfery spolu	2012	140 495,00	123 176,00	123 176,69	100,00
	2013	114 720,00	123 806,00	123 805,52	100,00

Prehľad o skutočných príjmoch zariadenia

(v eur)

	Rok 2012	Rok 2013	Index rastu 2013/2012
Bežné príjmy spolu z toho:	271 410,80	290 151,22	106,9
Dotácie zo štátneho rozpočtu	114 840,00	114 720,00	99,9
Dotácie z rozpočtu VÚC	0,00	0,00	0,0
Dotácie z rozpočtu obcí	0,00	0,00	0,0
Príjmy z rozpočtu zriaďovateľa	6 766,00	684,00	10,1
Príjmy zo zdravotných poisťovní	0,00	0,00	0,0
Poplatky	140 019,11	149 699,76	106,9
Príjmy z grantov	0,00	5 316,00	
Sponzorské dary	1 570,69	3 085,52	196,4
Iné príjmy	8 215,00	16 645,94	202,6
Vrátené zdroje zriaďovateľovi	0,00	0,00	0,00
Kapitálové príjmy	0,00	0,00	0,00
Dotácie na obstaranie dlhodobého majetku	0,00	0,00	0,00
Iné príjmy	0,00	0,00	0,00
Príjmy za rok spolu	271 410,80	290 151,22	106,9

Prehľad o skutočných bežných výdavkoch zariadenia

(v eur)

	Rok 2012	Rok 2013	Index rastu 2013/2012
Bežné výdavky spolu z toho:	270 940,56	270 094,14	99,7
Zariadenie pre seniorov (ZpS)	8 204,00	8 064,00	98,3
- Mzdy a odvody (610,620)	5 000,00	4 914,00	98,3
- Tovary a služby (630)	3 163,00	3 109,00	98,3
- Bežné transfery (640)	41,00	41,00	100,0
Domov sociálnych služieb (DSS)	229 705,89	225 855,50	98,3
- Mzdy a odvody (610,620)	139 982,77	137 636,34	98,3
- Tovary a služby (630)	88 784,66	87 089,88	98,1
- Bežné transfery (640)	938,46	1 129,28	120,3
Stravovanie	33 030,67	36 174,64	109,5

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Priem. bežné výdavky na prijímateľa ZpS	8 204,00	8 064,00	98,3
Priem. bežné výdavky na prijímateľa DSS	8 203,78	8 066,27	98,3
Kapitálové výdavky	0,00	5 315,56	-
Finančné operácie	0,00	14 000,00	-
Výdavky za rok spolu	270 940,56	289409,70	106,8

Čerpanie výdavkov rozpočtu zariadenia

(v eur)

	Rok	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Čerpanie (v %)
Výdavky rozpočtu	2012	273 500,00	272 434,00	270 940,56	99,5
	2013	287 745,00	292 154,00	289 409,70	99,1
600 – Bežné výdavky z toho:	2012	273 500,00	272 434,00	270 940,56	99,5
	2013	268 625,00	272 838,00	270 094,14	99,0
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	2012	129 100,00	126 547,00	126 293,90	99,8
	2013	126 200,00	124 978,00	121 757,77	97,4
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	2012	45 450,00	44 570,00	44 430,25	99,7
	2013	44 620,00	42 841,00	42 836,94	100,0
630 – Tovary a služby	2012	98 950,00	100 310,00	99 236,95	98,9
	2013	97 805,00	104 619,00	104 148,68	99,6
640 – Bežné transfery	2012	0,00	1 007,00	979,46	97,3
	2013	0,00	400,00	1 350,75	96,2
700 – Kapitálové výdavky	2012	0,00	0,00	0,00	0,00
	2013	0,00	5 316,00	5 315,56	100,0

